

مقتل النبی (ع)

به کوشش

مسعود محمد آبادی

- سرشناسه : محمدآبادی، مسعود، ۱۳۶۵ -
- عنوان و نام پدیدآور : مقتل الشهداء حسینی / به کوشش مسعود محمدآبادی.
- مشخصات نشر : نیشابور: ماهوی خورشید، ۱۳۹۷.
- مشخصات ظاهری : ۲۸۲ ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۹۱-۰۲-۰
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴-۶۱ ق.
- موضوع : Hoseyn ibn 'Ali, Imam III, 625-680.
- موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴-۶۱ ق — اصحاب.
- موضوع : Hosayn ibn Ali, Imam III, 625 - 680 — Companions.
- موضوع : واقعه کربلا، ۶۱ ق.
- موضوع : Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680.
- موضوع : کربلا، ۶۱ ق — شهیدان.
- موضوع : Karbala, Battle of, Karbala, Iraq, 680 — Martyrs.
- موضوع : — سوره
- موضوع : Terza of Muharram.
- رده بندی کنگره : B ۵/۴۰۰۰ م ۷ ۱۳۹۷
- رده بندی دیویی : ۲۹۷ / ۹۵۳۴
- شماره کتابشناسی ملی : ۵۵۲۴۳۷۲

مقتل الشهداء حسینی (ع)
مسعود محمدآبادی

چاپ اول / ۱۳۹۷
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۸۴۰-۳-۱

ناشر: ماهوی خورشید

کلیه حقوق برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

آدرس انتشارات: نیشابور خیابان شهید جعفری، تقاطع عدالت و شهید جعفری، ساختمان اربابی، طبقه ی اول

شماره تماس: ۰۹۱۵۱۵۴۴۳۳۸ - ۰۵۱۴۲۲۵۲۷۴۰

مقدمه	۱۷
معرفی و نقد منابع	۱۹
۱- مقتل الحسین؛ ابی مخنف لوط بن یحیی از دی غامدی (۱۵۷ ق).....	۱۹
۲- طبقات الکبری؛ محمد بن سعد کاتب الواقدی (۲۳۰-۱۶۸ ق).....	۲۱
۳- الامامة و السياسة؛ منسوب به ابن قتیبۀ دینوری (۲۱۳-۲۷۶ ق).....	۲۲
۴- اخبار الطوال؛ ابوحنیفۀ دینوری احمد بن داوود (متوفی ۲۸۳ ق).....	۲۴
۵- تاریخ بخاری؛ محمد بن ابی یعقوب (متوفی ۲۸۴ ق).....	۲۵
۶- تاریخ الرسل و الملوك؛ ابو جعفر محمد بن جریر طبری (۳۱۰-۲۲۵ ق).....	۲۵
۷- ترجمه کتاب «فتوح» ابو محمد احمد بن محمد اعثم کوفی (متوفی ۳۱۴ ق).....	۲۶
۸- مروج الذهب و معادن الجواهر؛ الحسن بن علی بن حسین بن علی مسعودی (متوفی ۳۴۵ ق).....	۲۸
۹- مقاتل الطالبین؛ ابو الفرج محمد بن حسین اصفهانی (۳۵۶-۲۸۴ ق).....	۲۹
۱۰- الارشاد فی معرفة حجج الله علی عباده؛ محمد بن محمد نعمان معروف به شیخ مفید (۴۱۳-۳۳۶ ق).....	۳۰
۱۱- روضة الواعظین و بصیرة المتعظین؛ ابو جعفر محمد بن حسن فتال نیشابوری (متوفی ۵۰۸ ق).....	۳۱
۱۲- الکامل فی التاریخ؛ عزالدین علی بن ابی الکلام معروف به ابن اثیر (۶۳۰-۵۵۵ ق).....	۳۳
۱۳- لهوف؛ سید رضی الدین ابولقاسم علی بن حسین جعفر بن طاووس (۶۶۴-۵۸۹ ق).....	۳۳
۱۴- کشف النعمة فی معرفة الائمة؛ علی بن عیسی اری (متوفی ۶۹۲ ق).....	۳۵
فصل اول: مسلم بن عقیل (ع) و نحوه شهادتش	۳۷
مقدمه	۳۷
۱- اعزام مسلم بن عقیل (ع) به کوفه	۳۷
۱-۱- گزارش ابن سعد از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۳۷
۱-۲- گزارش ابی مخنف از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۳۸
۱-۳- گزارش یعقوبی از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۳۹
۱-۴- گزارش ابوحنیفۀ دینوری از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۳۹
۱-۵- گزارش ابن اعثم کوفی از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۴۰
۱-۶- گزارش مسعودی از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۴۲
۱-۷- گزارش اصفهانی از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۴۲
۱-۸- گزارش ابن فتال از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۴۲
۱-۹- گزارش ابن طاووس از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۴۳
۱-۱۰- گزارش اریلی از اعزام مسلم (ع) به کوفه.....	۴۳
۲- مسلم بن عقیل (ع) در کوفه.....	۴۴
۲-۱- گزارش ابن سعد از بیعت شیعیان با مسلم (ع).....	۴۴
۲-۲- گزارش ابی مخنف از واکنش کوفیان نسبت به مسلم (ع).....	۴۴

- ۲-۳- گزارش ابوحنیفه دینوری از واکنش کوفیان نسبت به مسلم (ع)..... ۴۵
- ۲-۴- گزارش مسعودی از بیعت کوفیان با مسلم (ع)..... ۴۶
- ۲-۵- گزارش اصفهانی از بیعت شیعیان با مسلم (ع)..... ۴۷
- ۲-۶- گزارش ابن فتال از بیعت شیعیان با مسلم (ع)..... ۴۷
- ۲-۷- گزارش اصفهانی از بیعت کوفیان با مسلم (ع)..... ۴۷
- ۲-۸- گزارش ابی مخنف از نامه عبدالله بن مسلم حضرمی به یزید..... ۴۸
- ۲-۹- گزارش ابن طاووس از نامه طرفداران یزید به او..... ۴۹
- ۲-۱۰- گزارش اربلی از نامه نعمان به یزید..... ۴۹
- ۲-۱۱- گزارش ابن سعد از فرمان یزید به ابن زیاد..... ۴۹
- ۳- نامه امام حسین (ع) به مردم بصره..... ۵۰
- ۳-۱- گزارش ابی مخنف از نامه امام به مردم بصره..... ۵۰
- ۳-۲- گزارش ابن طاووس از نامه امام به سران بصره..... ۵۲
- ۴- ابن زیاد در کوفه..... ۵۴
- ۴-۱- گزارش ابی مخنف از ورود ابن زیاد به کوفه..... ۵۴
- ۴-۲- گزارش مسعودی از ورود ابن زیاد به کوفه..... ۵۵
- ۴-۳- گزارش اصفهانی از ورود ابن زیاد به کوفه..... ۵۵
- ۴-۴- گزارش مفید از ورود ابن زیاد به کوفه..... ۵۵
- ۴-۵- گزارش ابن طاووس از ورود ابن زیاد به کوفه..... ۵۶
- ۴-۶- گزارش اربلی از ورود ابن زیاد به کوفه..... ۵۷
- ۵- خطبه ابن زیاد در کوفه..... ۵۷
- ۵-۱- گزارش ابی مخنف از خطبه ابن زیاد در کوفه..... ۵۷
- ۵-۲- گزارش ابن اعثم از خطبه ابن زیاد در کوفه..... ۵۸
- ۶- ابن زیاد در جست وجوی مسلم بن عقیل (ع)..... ۵۹
- ۶-۱- گزارش طبری از جست وجوی مسلم (ع) توسط ابن زیاد..... ۵۹
- ۶-۲- گزارش ابی مخنف از جست وجوی مسلم (ع) توسط ابن زیاد..... ۶۱
- ۶-۳- گزارش ابن اعثم از جست وجوی مسلم (ع) توسط ابن زیاد..... ۶۴
- ۶-۴- گزارش مفید از جست وجوی مسلم (ع) توسط ابن زیاد..... ۶۵
- ۶-۵- گزارش ابن فتال از جست وجوی مسلم (ع) توسط ابن زیاد..... ۶۷
- ۶-۶- گزارش ابن طاووس از جست وجوی مسلم (ع) توسط ابن زیاد..... ۶۸
- ۶-۷- گزارش ابی مخنف از نامه مسلم (ع) به امام..... ۶۸
- ۷- احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۶۹
- ۷-۱- گزارش ابن سعد از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۶۹
- ۷-۲- گزارش ابی مخنف از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۶۹
- ۷-۳- گزارش ابوحنیفه دینوری از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۷۴
- ۷-۴- گزارش ابن اعثم از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۷۶

- ۷-۵- گزارش مسعودی از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۸۰
- ۷-۶- گزارش اصفهانی از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۸۱
- ۷-۷- گزارش ابن طاووس از احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۸۱
- ۸- قیام مسلم بن عقیل (ع)..... ۸۴
- ۸-۱- گزارش ابن سعد از قیام مسلم (ع)..... ۸۴
- ۸-۲- گزارش ابی مخنف از قیام مسلم (ع)..... ۸۴
- ۸-۳- گزارش اصفهانی از قیام مسلم (ع)..... ۹۳
- ۸-۴- گزارش ابوحنیفه دینوری از قیام مسلم (ع)..... ۹۵
- ۸-۵- گزارش ابن اعثم از قیام مسلم (ع)..... ۹۷
- ۸-۶- گزارش مسعودی از قیام مسلم (ع)..... ۱۰۱
- ۸-۷- گزارش ابن طاووس از قیام مسلم (ع)..... ۱۰۲
- ۹- شهادت مسلم بن عقیل (ع)..... ۱۰۴
- ۹-۱- گزارش ابن سعد از شهادت مسلم (ع)..... ۱۰۴
- ۹-۲- گزارش ابی مخنف از شهادت مسلم (ع)..... ۱۰۵
- ۹-۳- گزارش ابوحنیفه دینوری از شهادت مسلم (ع)..... ۱۰۸
- ۹-۴- گزارش یعقوبی از شهادت مسلم (ع)..... ۱۰۹
- ۹-۵- گزارش ابن اعثم از شهادت مسلم (ع)..... ۱۱۰
- ۹-۶- گزارش مسعودی از شهادت مسلم (ع)..... ۱۱۲
- ۹-۷- گزارش اصفهانی از شهادت مسلم (ع)..... ۱۱۳
- ۹-۸- گزارش ابن قتال از شهادت مسلم (ع)..... ۱۱۶
- ۹-۹- گزارش ابن طاووس از شهادت مسلم (ع)..... ۱۱۷
- ۱۰- گزارش دیگر طبری از شهادت مسلم بن عقیل (ع)..... ۱۱۸
- ۱۰-۱- اعزام مسلم بن عقیل (ع) به کوفه..... ۱۱۸
- ۱۰-۲- احضار هانی توسط ابن زیاد..... ۱۲۰
- ۱۰-۳- تحرک قوم مذحج..... ۱۲۱
- ۱۰-۴- خبر دستگیری هانی به مسلم (ع)..... ۱۲۱
- ۱۱- گزارش ابن قتیبه دینوری از شهادت مسلم بن عقیل (ع)..... ۱۲۳
- ۱۲- شهادت یاران امام در کوفه..... ۱۲۵
- ۱۲-۱- شهادت هانی..... ۱۲۵
- ۱۲-۲- گزارش ابن اعثم از شهادت هانی..... ۱۲۶
- ۱۲-۳- گزارش مسعودی از شهادت مسلم (ع)..... ۱۲۶
- ۱۲-۴- گزارش ابن طاووس از شهادت هانی..... ۱۲۷
- ۱۲-۵- شهادت عبدالاعلی کلبی و عماره بن صلح ازدی..... ۱۲۷
- ۱۳- شهادت برادر شیري امام حسين (ع)..... ۱۲۸
- ۱۳-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت عبدالله بن یقطر..... ۱۲۸

- ۱۲۸-۱۳-۲- گزارش ابن سعد از شهادت ابن یقطر.....
- ۱۲۹-۱۳-۳- گزارش مفید از آگاهی امام از شهادت ابن یقطر.....
- ۱۲۹-۱۴- شهادت قیس بن مسهر صیداوی.....
- ۱۲۹-۱۴-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت قیس بن مسهر.....
- ۱۳۰-۱۴-۲- گزارش ابی مخنف از آگاهی امام از شهادت قیس.....
- ۱۳۱-۱۴-۳- گزارش ابن سعد از شهادت قیس بن مسهر.....
- ۱۳۲-۱۴-۴- گزارش ابن اعثم از شهادت قیس بن مسهر.....
- ۱۳۴-۱۴-۵- گزارش ابن طاووس از شهادت قیس بن مسهر.....
- ۱۳۵-۱۵- فرستادن سرهای مسلم (ع) و هانی به نزد یزید.....
- ۱۳۵-۱۵-۱- گزارش ابی مخنف از ارسال سرهای مسلم (ع) و هانی به شام.....
- ۱۳۶-۱۵-۲- گزارش ابن طاووس از ارسال سرهای مسلم (ع) و هانی به شام.....
- ۱۳۸-۱۶- آگاهی شدن امام حسین (ع) از شهادت مسلم بن عقیل (ع).....
- ۱۳۸-۱۶-۱- گزارش ابی مخنف از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۳۹-۱۶-۲- گزارش ابن اعثم از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۰-۱۶-۳- گزارش ابی مخنف از خبردار شدن امام از شهادت یاران.....
- ۱۴۰-۱۶-۴- گزارش ابن سعد از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۱-۱۶-۵- گزارش ابوحنیفه در آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۲-۱۶-۶- گزارش یعقوبی از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۲-۱۶-۷- گزارش ابن اعثم از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۳-۱۶-۸- گزارش مسعودی از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۳-۱۶-۹- گزارش اصفهانی از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۳-۱۶-۱۰- گزارش ابن قتال از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۴-۱۶-۱۱- گزارش ابن طاووس از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۵-۱۶-۱۲- گزارش اربلی از آگاهی امام از شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۵-۱۷- مرثیه عبیدالله (یا عبدالله) بن زبیر اسدی در شهادت مسلم (ع).....
- ۱۴۷- فصل دوم: شهادت امام حسین (ع)، اقوام و اصحابش.....
- ۱۴۷- مقدمه.....
- ۱۴۷- ۱- روز عاشورا.....
- ۱۴۷- ۱-۱- گزارش ابی مخنف از روز عاشورا.....
- ۱۴۸- ۱-۲- گزارش ابوحنیفه دینوری از روز عاشورا.....
- ۱۴۹- ۱-۳- گزارش مفید از روز عاشورا.....
- ۱۴۹- ۲- دعای صبح عاشورای امام.....
- ۱۵۰- ۳- خطبه امام حسین (ع) و یارانش با کوفیان.....
- ۱۵۰- ۳-۱- گزارش ابن سعد از سخنان امام با کوفیان.....
- ۱۵۱- ۳-۲- گزارش ابی مخنف از سخنان امام و یارانش با کوفیان.....

- ۳-۳- گزارش یعقوبی از سخنان امام و یارانش با کوفیان..... ۱۵۲
- ۳-۴- گزارش ابن اعثم از سخنان امام و یارانش با کوفیان..... ۱۵۵
- ۳-۵- گزارش مفید از سخنان امام با کوفیان..... ۱۵۷
- ۳-۶- گزارش ابن قتال از سخنان امام و یارانش با کوفیان..... ۱۵۹
- ۳-۷- گزارش ابن طاووس از سخنان امام با کوفیان..... ۱۶۰
- ۳-۷- گزارش اربلی از سخنان امام با کوفیان..... ۱۶۳
- ۴- توبه حربن یزید ریاحی..... ۱۶۴
- ۴-۱- گزارش ابن سعد از توبه حرب..... ۱۶۳
- ۴-۲- گزارش ابی مخنف از توبه حرب..... ۱۶۴
- ۴-۳- گزارش ابن حنیفه دینوری از توبه حرب..... ۱۶۶
- ۴-۴- گزارش ابن اعثم از توبه حرب..... ۱۶۶
- ۴-۵- گزارش ابن قتال از توبه حرب..... ۱۶۷
- ۴-۶- گزارش ابن طاووس از توبه حرب..... ۱۶۷
- ۵- تیر انداختن عمرو بن سعد..... ۱۶۸
- ۶- مبارزه عبدالله بن عمیر..... ۱۶۹
- ۶-۱- گزارش طبری از پیوستن ابن عمیر به امام..... ۱۶۹
- ۶-۲- گزارش ابی مخنف از مبارزه ابن عمیر..... ۱۶۹
- ۶-۳- گزارش ابن سعد از مبارزه ابن عمیر..... ۱۷۱
- ۶-۴- گزارش مفید از مبارزه ابن عمیر..... ۱۷۱
- ۷- نفرین سه نفر از لشکر ابن سعد توسط امام حسین (ع)..... ۱۷۲
- ۷-۱- گزارش ابی مخنف از نفرین ابن حوزة توسط امام..... ۱۷۲
- ۷-۲- گزارش مفید از نفرین ابن حوزة توسط امام..... ۱۷۳
- ۷-۳- گزارش ابن قتال از نفرین سه نفر توسط امام..... ۱۷۴
- ۸- مبارزه و شهادت بریرین خضیر..... ۱۷۵
- ۸-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت بریرین خضیر..... ۱۷۵
- ۸-۲- گزارش ابن اعثم از شهادت ابن خضیر..... ۱۷۶
- ۸-۳- گزارش ابن قتال از شهادت ابن خضیر..... ۱۷۶
- ۸-۴- گزارش ابن طاووس از شهادت ابن خضیر..... ۱۷۷
- ۹- شهادت وهب بن حباب کلبی..... ۱۷۷
- ۹-۱- گزارش ابن طاووس از شهادت وهب..... ۱۷۷
- ۹-۲- گزارش ابن قتال از شهادت وهب..... ۱۷۸
- ۹-۳- نقد گزارش ابن طاووس و ابن قتال..... ۱۷۸
- ۱۰- شهادت هلال بن حجاج..... ۱۷۹
- ۱۱- شهادت عمرو بن خالد الازدی..... ۱۷۹
- ۱۱-۱- گزارش ابن اعثم از شهادت ابن خالد..... ۱۷۹

- ۱۷۹-۱۱-۲- گزارش ابن طاووس از شهادت ابن خالد..... ۱۷۹
- ۱۷۹-۱۲- شهادت عمرو بن قرظة انصاری..... ۱۷۹
- ۱۷۹-۱۲-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت عمرو بن قرظة..... ۱۷۹
- ۱۸۰-۱۲-۲- گزارش ابن طاووس از شهادت عمرو بن قرظة..... ۱۸۰
- ۱۸۰-۱۳- شهادت جون غلام ابوذر..... ۱۸۰
- ۱۸۱-۱۴- نبرد حربین یزید با یزید بن سفیان..... ۱۸۱
- ۱۸۱-۱۴-۱- گزارش ابی مخنف از نبرد حر با ابن سفیان..... ۱۸۱
- ۱۸۱-۱۴-۲- گزارش مفید از مبارزه حر با ابن سفیان..... ۱۸۱
- ۱۸۲-۱۵- مبارزه نافع بن هلال با مزاحم بن حرث..... ۱۸۲
- ۱۸۲-۱۵-۱- گزارش ابی مخنف از نبرد نافع با مزاحم..... ۱۸۲
- ۱۸۲-۱۵-۲- گزارش مفید از نبرد نافع با مزاحم..... ۱۸۲
- ۱۸۲-۱۶- جنگ همگانی و شهادت تعدادی از یاران امام..... ۱۸۲
- ۱۸۲-۱۶-۱- گزارش ابی مخنف از جنگ همگانی..... ۱۸۲
- ۱۸۶-۱۶-۲- گزارش مفید از جنگ همگانی..... ۱۸۶
- ۱۸۸-۱۶-۳- گزارش ابن اسحاق از شهادت مسلم بن عوسجه..... ۱۸۸
- ۱۸۸-۱۶-۴- گزارش ابن طبری از جنگ همگانی..... ۱۸۸
- ۱۸۹-۱۶-۵- گزارش ابن طاووس از شهادت مسلم بن عوسجه..... ۱۸۹
- ۱۹۰-۱۷- شهادت مالک بن اوس المالک..... ۱۹۰
- ۱۹۰-۱۸- شهادت مالک بن انس کاهلی..... ۱۹۰
- ۱۹۰-۱۹- شهادت هلال بن نافع..... ۱۹۰
- ۱۹۰-۱۹-۱- نقد گزارش ابن اعثم از شهادت هلال بن نافع..... ۱۹۰
- ۱۹۱-۲۰- شهادت خباب بن الأرت الانصاری و عمرو بن حباب..... ۱۹۱
- ۱۹۱-۲۱- شدت جنگ و یاد خدا..... ۱۹۱
- ۱۹۱-۲۲- شهادت حبیب بن ظاهر..... ۱۹۱
- ۱۹۱-۲۲-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت حبیب بن مظاهر..... ۱۹۱
- ۱۹۳-۲۲-۲- گزارش ابن فتال از شهادت حبیب بن مظاهر..... ۱۹۳
- ۱۹۳-۲۳- شهادت حربین یزید، زهیر بن قین و تعدادی دیگر از یاران امام..... ۱۹۳
- ۱۹۳-۲۳-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت حر، زهیر و دیگر یاران امام..... ۱۹۳
- ۱۹۴-۲۳-۲- گزارش طبری از شهادت حر..... ۱۹۴
- ۱۹۵-۲۳-۳- گزارش ابن اعثم از شهادت حر..... ۱۹۵
- ۱۹۵-۲۳-۴- گزارش ابن فتال از شهادت حر و زهیر..... ۱۹۵
- ۱۹۶-۲۳-۵- گزارش ابن طاووس از شهادت حر..... ۱۹۶
- ۱۹۶-۲۳-۶- گزارش ابن طاووس از شهادت ابن حنفی..... ۱۹۶
- ۱۹۷-۲۳-۷- گزارش اربلی از شهادت حر..... ۱۹۷
- ۱۹۷-۲۳-۸- گزارش ابی مخنف از ملاقات امام با زهیر..... ۱۹۷

- ۲۳-۹- گزارش مفید از ملاقات امام با زهیر..... ۱۹۸
- ۲۳-۱۰- گزارش ابن طاووس از ملاقات امام با زهیر..... ۱۹۸
- ۲۴- شهادت نافع بن هلال جملی..... ۱۹۹
- ۲۵- حمله شمر و شهادت تعدادی دیگر از یاران امام..... ۲۰۰
- ۲۵-۱- گزارش ابی مخنف از حمله شمر و شهادت یاران امام..... ۲۰۰
- ۲۵-۲- گزارش مفید از شهادت حنظلة شبامی..... ۲۰۱
- ۲۵-۳- گزارش ابن قتال از شهادت ابن عروہ..... ۲۰۲
- ۲۵-۴- گزارش ابن طاووس از شهادت ابن سعد شبامی..... ۲۰۲
- ۲۶- شهادت عابس و شاذب غلام او..... ۲۰۲
- ۲۶-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت عابس و شاذب..... ۲۰۲
- ۲۶-۲- گزارش مفید از شهادت شاذب و عابس..... ۲۰۳
- ۲۶-۳- حد گزارش غلام عابس بودن شاذب..... ۲۰۴
- ۲۷- شهادت یزید بن زیاد ابوالشعثای کندی..... ۲۰۴
- ۲۷-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت ابوالشعثای کندی..... ۲۰۴
- ۲۷-۲- گزارش ابن قتال از شهادت زید بن مهاصر..... ۲۰۵
- ۲۸- شهادت گروهی تعدادی از باران امام..... ۲۰۵
- ۲۹- شهادت سدید بن عمرو خثعمی و بشیر حارمی..... ۲۰۶
- ۲۹-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت سدید و بشیر..... ۲۰۶
- ۲۹-۲- گزارش طبری از شهادت سدید..... ۲۰۶
- ۲۹-۳- گزارش اصفهانی از شهادت ابن بشر حضرمی..... ۲۰۷
- ۲۹-۴- گزارش ابن طاووس از شهادت سدید..... ۲۰۷
- ۳۰- شهادت یزید بن نبیط..... ۲۰۷
- ۳۱- شهادت غلامان امام..... ۲۰۸
- ۳۲- فرار ضحاک بن عبدالله مشرقی از میدان جنگ..... ۲۰۸
- ۳۳- شهادت اولاد عقیل بن ایطالب..... ۲۰۹
- ۳۳-۱- شهادت عبدالله بن مسلم بن عقیل (ع)..... ۲۰۹
- ۳۳-۱-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۰۹
- ۳۳-۱-۲- گزارش طبری از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۱۰
- ۳۳-۱-۳- گزارش ابوحنیفه دینوری از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۱۰
- ۳۳-۱-۴- گزارش ابن اعثم از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۱۰
- ۳۳-۱-۵- گزارش اصفهانی از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۱۰
- ۳۳-۱-۶- گزارش مفید از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۱۱
- ۳۳-۱-۷- گزارش ابن قتال از شهادت عبدالله بن مسلم (ع)..... ۲۱۱
- ۳۳-۲- شهادت عبدالرحمان بن عقیل بن ایطالب (ع)..... ۲۱۱
- ۳۳-۳- شهادت جعفر بن عقیل بن ایطالب (ع)..... ۲۱۲

- ۲۱۳..... ۳۳-۴- شهادت عبدالله بن عقیل بن ایطالب (ع).
- ۲۱۳..... ۳۳-۵- شهادت محمد بن ابی سعید بن عقیل (ع).
- ۲۱۵..... ۳۳-۶- شهادت محمد بن مسلم بن عقیل (ع).
- ۲۱۵..... ۳۴- شهادت اولاد جعفر بن ایطالب (ع).
- ۲۱۵..... ۳۴-۱- شهادت عون بن عبدالله طایمی (ع).
- ۲۱۶..... ۳۴-۲- شهادت محمد بن عبدالله طالی (ع).
- ۲۱۷..... ۳۴-۳- شهادت عبیدالله بن عبدالله بن جعفر (ع).
- ۲۱۷..... ۳۴-۴- شهادت فرزندان جعفر بن ایطالب (ع).
- ۲۱۷..... ۳۵- شهادت اولاد امام حسن (ع).
- ۲۱۷..... ۳۵-۱- شهادت قاسم بن حسن (ع).
- ۲۱۷..... ۳۵-۱-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت قاسم بن حسن (ع).
- ۲۱۸..... ۳۵-۱-۲- گزارش ابن سعد از شهادت قاسم بن حسن (ع).
- ۲۱۹..... ۳۵-۱-۳- گزارش ابی حنیفه دینوری از شهادت قاسم (ع).
- ۲۱۹..... ۳۵-۱-۴- گزارش ابن قتال از شهادت قاسم بن حسن (ع).
- ۲۱۹..... ۳۵-۱-۵- گزارش بر طاووس از شهادت قاسم بن حسن (ع).
- ۲۲۰..... ۳۵-۲- شهادت ابوبکر بن حسن (ع).
- ۲۲۱..... ۳۵-۳- شهادت عبدالله بن حسن (ع).
- ۲۲۱..... ۳۵-۴- گزارش ابن اعثم از شهادت عبدالله بن حسن (ع).
- ۲۲۲..... ۳۵-۵- گزارش اصفهانی از شهادت عبدالله بن حسن (ع).
- ۲۲۳..... ۳۶- شهادت اولاد امام علی (ع).
- ۲۲۳..... ۳۶-۱- شهادت برادران مادری عباس بن علی (ع).
- ۲۲۳..... ۳۶-۱-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۳..... ۳۶-۱-۲- گزارش ابن سعد از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۴..... ۳۶-۱-۳- گزارش ابن قتیبه دینوری از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۴..... ۳۶-۱-۴- گزارش ابوحنیفه دینوری از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۴..... ۳۶-۱-۵- گزارش ابن اعثم از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۵..... ۳۶-۱-۶- گزارش اصفهانی از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۵..... ۳۶-۱-۷- گزارش مفید از شهادت برادران مادری عباس (ع).
- ۲۲۶..... ۳۶-۱-۸- نقد گزارش ابن سعد.
- ۲۲۶..... ۳۶-۲- شهادت عباس بن علی (ع).
- ۲۲۷..... ۳۶-۲-۱- گزارش اصفهانی از شهادت عباس (ع).
- ۲۲۸..... ۳۶-۲-۲- گزارش اصفهانی از سیاه شدن روی قاتل عباس (ع).
- ۲۲۹..... ۳۶-۲-۳- گزارش مفید از شهادت عباس (ع).
- ۲۲۹..... ۳۶-۲-۴- گزارش ابن طاووس از شهادت عباس (ع).
- ۲۳۰..... ۳۶-۲-۵- گزارش ابی مخنف از آب آوردن عباس (ع) برای اهل حرم.
- ۲۳۱..... ۳۶-۲-۶- گزارش ابن اعثم از آب آوری عباس (ع) برای اهل حرم.

۲۳۲	 گزارش ابی مخنف از امان دادن ابن زیاد به عباس (ع)
۲۳۲	 گزارش ابن اعثم از امان ابن زیاد به عباس (ع) و برادرانش
۲۳۳	 گزارش مفید از امان ابن زیاد به عباس (ع) و برادرانش
۲۳۳	 گزارش ابن طاووس از امان ابن زیاد به عباس (ع) و برادرانش
۲۳۴	 شهادت محمد بن علی (ع)
۲۳۴	 شهادت ابراهیم بن علی (ع)
۲۳۵	 شهادت عیدالله بن علی (ع)
۲۳۵	 شهادت ابوبکر بن علی (ع)
۲۳۵	 گزارش ابن اعثم از شهادت ابوبکر بن علی (ع)
۲۳۶	 گزارش اصفهانی از شهادت ابوبکر بن علی (ع)
۲۳۶	 شهادت عمر بن علی (ع)
۲۳۶	 شهادت ابوالهیاج
۲۳۷	 شهادت پسری از بنی امام
۲۳۷	 شهادت اولاد امام حسین (ع)
۲۳۷	 شهادت علی اکبر (ع)
۲۳۷	 گزارش ابن سعد از شهادت علی اکبر (ع)
۲۳۸	 گزارش ابی مخنف از شهادت علی اکبر (ع)
۲۳۹	 گزارش ابوحنیفه دینوری از شهادت علی اکبر (ع)
۲۳۹	 گزارش ابن اعثم از شهادت سید جبرئیل (ع)
۲۳۹	 گزارش اصفهانی از شهادت علی اکبر (ع)
۲۴۰	 گزارش ابن قتال از شهادت علی اکبر (ع)
۲۴۲	 گزارش ابن طاووس از شهادت علی اکبر (ع)
۲۴۳	 شهادت کودک امام حسین (ع)
۲۴۴	 گزارش ابی مخنف از شهادت کودک امام
۲۴۴	 گزارش ابن سعد از شهادت کودک امام
۲۴۵	 نقد گزارش ابن سعد در رابطه با شهادت جعفر بن حسین (ع)
۲۴۶	 گزارش طبری از شهادت کودک امام
۲۴۷	 گزارش ابوحنیفه دینوری از شهادت کودک امام
۲۴۷	 گزارش یعقوبی از شهادت کودک امام
۲۴۷	 گزارش ابن اعثم از شهادت کودک امام
۲۴۸	 گزارش اصفهانی از شهادت کودک امام
۲۴۹	 گزارش مفید از شهادت کودک امام
۲۵۰	 گزارش ابن قتال از شهادت کودک امام
۲۵۰	 گزارش ابن طاووس از شهادت کودک امام
۲۵۱	 گزارش اربلی از شهادت کودک امام
۲۵۲	 شهادت عبدالله بن حسین بن علی (ع)

۲۵۳	۴۰- بازماندگان ذکور کربلا
۲۵۴	۴۱- شهادت امام حسین (ع)
۲۵۴	۴۱-۱- گزارش ابی مخنف از شهادت امام
۲۵۶	۴۱-۲- گزارش ابن سعد از شهادت امام
۲۵۹	۴۱-۳- گزارش طبری از شهادت امام
۲۶۱	۴۱-۴- گزارش ابوحنیفه دینوری از شهادت امام
۲۶۴	۴۱-۵- گزارش یعقوبی از شهادت امام
۲۶۴	۴۱-۶- گزارش مسعودی از شهادت امام
۲۶۵	۴۱-۷- گزارش ابن اعثم از شهادت امام
۲۶۸	۴۱-۸- گزارش اصفهانی از شهادت امام
۲۷۰	۴۱-۹- گزارش مفید از شهادت امام
۲۷۲	۴۱-۱۰- گزارش ابن طاووس از شهادت امام
۲۷۶	۴۱-۱۱- گزارش بلی از شهادت امام
۲۷۹	۴۱-۱۲- روایت درخواست آب امام از کوفیان
۲۸۱	کتاب نامه

حادثه عاشورای سال شصت و یک هجری که منجر به شهادت حسین بن علی (ع)، اقوام و اصحاب ایشان شد حادثه‌ای بس سترگ بود که در تاریخ اسلام نظیر نداشت. حتی باید گفت که در میان تمام ادیان الهی و غیرالهی هم بی نظیر بود؛ که در آن پیروان یک دین، فرزند دختر پیامبرشان را به آن شکل زیر سم اسبان لگدکوب کردند. در صورتی که پیامبر اسلام مردم را نسبت به فرزندان خود سفارش به احترام کرده بود. ایشان امام حسن (ع) و امام حسین (ع) را سرور جوانان بهشت لقب داده بودند. البته قبل از سال شصت و یک هم دختر پیامبر، حضرت فاطمه زهرا (س) در راه دفاع از ولایت جانش را گذاشت و به شهادت رسید. جای تعجب اینجاست که پیامبر (ص) نسبت به بانوی دو عالم هم سفارش کرده بود.

چرا باید مسلمانان نسبت به پیروان پیامبرشان دست به خشونت بزنند؟ بعد از وفات پیامبر اسلام گویا مسلمانان دوباره دوه‌دسته جاهلیت بازگشت نمودند؛ زیرا اسلام در روح و جسم آنان رسوخ نکرده بود. دنیاطلبی، قدرت طلبی، قبیله گرایی و... در میان مردم آن زمان هنوز رایج بود و از وجودشان به طور کامل پاک نشده بود. البته تأکید می‌شود؛ اقلیتی بودند که در مسیر پیامبر و جانشینان ایشان حرکت می‌کردند. کسانی مثل عمار، ابوذر، مالک اشتر، حجر بن عدی و... که برای برقراری اسلام راستین جانفشانی‌ها نمودند؛ اما این اقلیت در برابر آن اکثریت تا حدودی در انزوا قرار می‌گرفتند.

به دلیل اهمیت قیام امام حسین (ع) و شهادت ایشان در سال شصت و یک که غم‌بارترین حادثه را در تاریخ اسلام رقم زد؛ از همان ابتدای وقوع حادثه مورخان بر تابش بردند تا این ماجرا را در کتاب‌های خود به رشته تحریر درآورند.

بستر زمان باعث شد این حادثه در زمان‌های مختلف به شکل‌های متفاوت بیان شود. کسانی مثل ابی مخنف، شیخ مفید، طبری و مانند اینان جزو اولین ناقلان این حادثه بودند که روایت این مورخان از این حادثه بیشتر رنگ و بوی تاریخی دارد. اما در میان مورخان کسانی مثل ابن سعد هم بودند که با پررنگ کردن نقش تقدیر و خواست خدا می‌خواستند چهرهٔ بانیان آن حادثه را از گناه به شهادت رساندن امام حسین (ع) تا حدودی پاک نمایند. گروهی هم بودند که به این ماجرا به شیوهٔ داستانی توجه کرده‌اند. مثل ابن اعمش کوفی.

در این میان شیعیان هم ثبت این واقعه را وظیفه خود می‌دانستند. ابی‌مخنف در میان مورخان جزو اولین نگارندگان واقعه عاشورا بود که اثر او بعدها در میان آثار دیگران مثل طبری، مفید و... انعکاس یافت؛ اما همچنان که در خط زمان پیش می‌رویم شاهدیم که کتاب‌های زیادی در این رابطه نوشته شده است. در این میان عصر حکومت‌های شیعی مذهب صفویه و قاجاریه، اوج مقتل‌نویسی درباره نهضت امام حسین (ع) است.

سؤالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که گزارش‌های متأخرین با گزارش‌های متقدمان از حادثه عاشورا چقدر هم‌ساز و یا ناهم‌ساز است؟ در این رابطه پایان‌نامه‌هایی با عناوین «تصویر امام حسین (ع) در منابع عصر صفوی» به قلم خانم موسوی و «مقایسه سیمای امام حسین (ع) در مقاتل دوم قاجار با منابع اولیه» به قلم آقای مسعود محمدآبادی در دانشگاه فردوسی مشهد به رشته تحریر درآمده است. علاوه بر این‌ها در زمان معاصر کتاب‌های زیادی به روش تحلیلی به ابعاد مختلف این واقعه پرداخته‌اند. مثل «معرفی و نقد منابع تاریخ عاشورا» تألیف سید عبدالله حسینی. «تحریف‌شناسی عاشورا» تاریخ امام حسین (ع) تألیف محمد صحتی سردودی، «بازتاب تفکر عثمانی در واقعه کربلا» تألیف مه‌مدرضا هدایت‌پناه، «جریان‌شناسی تاریخی قرائت‌ها و رویکردهای عاشورا از صفویه تا مشروطه» (با تأکید بر مقاتل) تألیف محسن رنجبر و...

اما مهم‌ترین انگیزه نگارنده از تألیف حاضر این است که چون در محافل روضه و دیگر جاهایی که به بیان حادثه عاشورا می‌پردازند بیشتر به نحوه شهادت امام، اصحاب و خویشان ایشان تأکید می‌شود نگارنده تلاش کرده با مراجعه به منابع قدیم و معتبر، این کتاب را به منظور استفاده پرچم‌داران یادآوری این حادثه جمع‌آوری کند تا موقع روایت یا خواندن روضه به این منابع متقدم مراجعه کنند.

این نگارش شامل دو فصل می‌باشد که در فصل اول به نحوه آمدن مسلم بن عقیل (ع) به کوفه، حوادثی که در آنجا برای ایشان رخ داد و نحوه شهادتش اشاره شده و در فصل دوم نحوه شهادت امام حسین (ع)، اقوام و یاران ایشان در روز عاشورا بیان شده است.

کتاب‌های زیادی راجع به امام حسین (ع) تألیف شده است اما به دلیل اینکه در قالب یک تحقیق نمی‌شود به همه آن‌ها مراجعه کرد تعدادی از این منابع اصیل را شناسایی و از مطالب آن‌ها استفاده کرده‌ایم. در ادامه این نوشتار به معرفی و نقد منابع متقدم مورد استفاده در این اثر می‌پردازیم.